Dosarul nr.3-677/2021
2-21034865-12-3-09032021-1

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

30.04.2025 mun.Chişinău

Judecătoria Chişinău, sediul Centru,
în componență:
Preşedintele şedinţei, judecător Liudmila Holeviţcaia,
Grefier Cristina Verlan,

examinând în ședință de judecată cauza conexată, intentată:

- la acțiunea în contencios administrativ a reclamantei SRL"Mundoterra" în procedura planului împotriva Primarului General al municipiului Chișinău, Preturii sectorului Râșcani, Pretorului sectorului Râșcani privind constatarea ilegalității acțiunilor Preturii și a Pretorului sectorului Râșcani privind demontarea și evacuarea panoului LED de pe str .Chișinău, se***** care aparține SRL"Mundoterra"(dosar *****-677/2021);
- la acțiunea în contencios administrativ a reclamantei SRL"Mundoterra" în procedura planului împotriva Preturii sectorului Râșcani, mun.Chișinău, Pretorului sectorului Râșcani privind anularea preavizului *****din 09.10.2020 și preavizului ***** din 29.10.2020 privind demontarea și evacuarea panoului LED de pe str. Chișinău, se***** care aparține SRL"Mundoterra"(dosar *****-1124/2021);
- la acțiunea în contencios administrativ a reclamantei SRL"Mundoterra" în procedura planului împotriva Primarului General al municipiului Chișinău privind anularea dispoziției Primarului General, semnată de viceprimarul ***** *****din 26.10.2020 în partea ce ține de demontarea și/sau evacuarea panoului LED de pe str. Chișinău, sectorul Râșcani, bd. ***** care aparține SRL"Mundoterra"(dosar *****-1438/2021);

c o n s t a t ă:

Argumentele participanților la proces:

Reclamantă – SRL"Mundoterra", reprezentată de administratorul insolvabilității Hortolomei Simion, la 09.03.2021 s-a adresat în judecată cu acțiune în contencios administrativ împotriva Primarului General al municipiului Chișinău, Preturii sectorului Râșcani, prin care a solicitat constatarea ca ilegală a acțiunilor Preturii și a Pretorului sect.Râșcanii mun.Chișinău, ce ține de demontarea și evacuarea panoului LED de pe str.Chișinău, se*****u care aparține SRL"Mundoterra"(f.d.2-3).

În argumentarea acțiunii, reclamanta a invocat că, în fapt, prin interpelarea din data de 04.12.2020, administratorul insolvabilității "Mundoterra"SRL în procedura planului, a solicitat Preturii sectorului Rîșcani Chișinău, prezentarea următoarei informații: 1) de către cine au fost

ridicate și s-au demontat panourile LED, proprietatea privată a companiei ”Mundoterra”SRL în procedura planului, care au fost situate pe adresa: Chișinău, se*****u; 2) locul aflării în prezent a panourilor menționate; 3) eliberarea copiilor actelor care au servit drept temei pentru ridicarea și/sau demontarea panourilor LED, proprietatea privată a companiei ”Mundoterra”SRL în procedura planului. Interpelarea înregistrată cu indici de intrare *****din 08 decembrie 2020.

Ulterior, la data de 21 decembrie 2020, Pretura sectorului Rîșcani mun.Chișinău, a expediat în adresa SRL’’Mundoterra” în procedura planului, răspunsul *****din 15.12.2020.

Prin răspunsul menționat, Pretura sectorului Rîșcani mun.Chișinău, a informat că panourile LED situate pe adresa Chișinău, se*****u, au fost demontate și ridicate de către Serviciul Preturii sect.Rîșcani Chișinău (IM Serviciul Locativ Rîșcani) în baza dispoziției Primarului General al mun.Chișinău *****din 18.12.2019 și dispoziției vice-primarului mun.Chișinău *****din 26.10.2020, din motiv că chipurile autorizațiile SRL’’Mundoterra” în procedura planului au fost expirate.

Este de menționat că, în răspunsul vizat mai sus, drept anexe au fost indicate, dar fără a fi anexate de facto, *următoarele documente*: dispoziția viceprimarului mun.Chișinău *****din 26.10.2020; scrisoarea *****din 09.10.2020; copia de pe avizul de livrare a scrisorii din 16.10.2020; scrisoarea ***** din 29.10.2020; copia de pe avizul de livrare a scrisorii din 02.11.2020; actul confirmativ al îndeplinirii lucrărilor de demontare și evacuare din data de 02.12.2020.

Faptul că anexele au lipsit din răspunsul remis poate fi demonstrat prin mărimea plicului, precum și prin greutatea corespondenței expediate. În acest context, SRL„Mundoterra” a expediat o cerere prealabilă în adresa pârâților, prin care s-a solicitat: - admiterea cererii prealabile; expedierea, la adresa indicată în antetul scrisorii, precum și la adresa electronică, a documentelor anexate la răspuns, și anume: dispoziția viceprimarului municipiului Chișinău *****din 26.10.2020; scrisoarea *****din 09.10.2020; copia avizului de livrare a scrisorii din 16.10.2020; scrisoarea ***** din 29.10.2020; copia avizului de livrare a scrisorii din 02.11.2020; actul confirmativ privind îndeplinirea lucrărilor de demontare și evacuare din data de 02.12.2020; - constatarea caracterului ilegal al acțiunilor Preturii sectorului Rîșcani a municipiului Chișinău (respectiv, ale Pretorului sectorului Rîșcani al mun.Chișinău), privind demolarea și evacuarea panourilor LED amplasate la adresa: mun.Chișinău, ********** prin intermediul ÎM„Serviciul Locativ Rîșcani”; - comunicarea tuturor actelor emise de către Pretura sectorului Rîșcani a municipiului Chișinău (Pretorul sectorului Rîșcani al mun. Chișinău), în baza cărora ÎM „Serviciul Locativ Rîșcani” a procedat la demontarea și evacuarea panourilor LED de la adresa sus-menționată.

Prin scrisoarea din 02.02.2021, Pretura sectorului Rîșcani a transmis în adresa SRL„Mundoterra” dispoziția viceprimarului municipiului Chișinău *****din 26.10.2020, semnată de viceprimarul *****, în anexa căreia este indicat faptul că autorizația eliberată pe numele SRL„Mundoterra” a expirat la data de 31.05.2020. Totodată, prin aceeași scrisoare a fost remisă decizia *****din 28.01.2021, prin care cererea prealabilă depusă de SRL„Mundoterra” a fost respinsă. Scrisoarea menționată a fost recepționată la data de 05.02.2021.

Este de menționat că autorizațiile emise pe numele SRL„Mundoterra” în cadrul procedurii planului au fost valabile până la data de 02.08.2020, fiind ulterior prelungite până la 31.12.2020, aspect confirmat prin scrisoarea Direcției Generale Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare ***** din 27.11.2020. În acest context, demontarea și evacuarea panourilor LED s-a efectuat cu încălcarea prevederilor legale.

Prin urmare, SRL„Mundoterra” contestă acțiunile pârâților și solicită admiterea pretențiilor formulate.

În drept, reclamanta își întemeiază acțiunea în contencios administrativ pe prevederile art.art.19-21, 36, 38-40, 44-47, 72, 73, 75, 162, 164-167, 189, 206 alin.(1) lit.b), 209, 212 din Codul administrativ.

Prin acțiunea în contencios administrativ depusă la 20.04.2021(f.d.3-5, dosarul ***-1124/2021), reclamanta SRL”Mundoterra”** a solicitat anularea preavizului Preturii sect.Râșcani mun.Chișinău *****din 09.10.2020 cu privire la demontarea și evacuarea panoului LED de pe str.Chișinău, ***** care aparține SRL”Mundoterra”; anularea preavizului Preturii sect.Rîșcani mun.Chișinău ***** din 29.10.2020 cu privire la demontarea și evacuarea panoului LED de pe***** mun.Chișinău care aparține SRL”Mundoterra”.

Prin acțiunea în contencios administrativ depusă la 18.05.2021(f.d.2-3, dosarul *****-1438/2021), reclamanta SRL”Mundoterra” a solicitat anularea dispoziției semnate de viceprimarul mun.Chișinău *****din 26.10.2020 în partea ce ține de demontarea și/sau evacuarea panoului LED de pe***** mun.Chișinău care aparține SRL”Mundoterra”.

Prin cererea din 24.03.2025(f.d.135-135verso), reclamanta SRL”Mundoterra”, și-a concretizat pretențiile pe toate dosarele conexate, formulându-le în felul următor:

- anularea dispoziției Primarului general semnată de către viceprimar ***** (dispoziția viceprimarului mun.Chișinău) *****din 26 octombrie 2020 în partea ce ține de demontarea și/sau evacuarea panourile LED de pe adresa: Chișinău, ***** care aparține SRL”Mundoterra”;
- anularea scrisorii/preavizului Preturii sect.Râșcani, mun.Chișinău *****din 09.10.2020, cu privire la demontarea și evacuarea panoului LED de pe adresa mun.Chișinău, ***** care aparține SRL”Mundoterra”;
- anularea scrisorii/preavizului Preturii sect.Râșcani mun.Chișinău ***** din 29.10.2020, cu privire la demontarea și evacuarea panoului LED de pe adresa mun.Chișinău, ***** care aparține SRL”Mundoterra”;
- constatarea ca ilegală a acțiunilor Preturii și a Pretorului sect.Rîșcani, mun.Chișinău ce ține de demontarea și evacuarea panoului LED de pe adresa mun.Chișinău, ***** care aparține SRL”Mundoterra”.

În cadrul ședințelor de judecată, reprezentantul reclamantei, Sîrbu Alexandru, împuternicit în baza procuri din 20.09.2021, a susținut acțiunile în contencios administrativ în sensul formulat și au solicitat admiterea integrală a acestora, reiterându-și argumentele expuse în scris.

Pârâtul – Primarul General al municipiului Chișinău, nu a recunoscut acțiunile în contencios administrativ înaintate de către reclamanta SRL„Mundoterra” și a solicitat respingerea acestora, invocând următoarele contraargumente: în fapt, în data de 26 octombrie 2020 Primarul General al municipiului Chișinău a emis dispoziția ***** având în vedere pregătirea pentru reparație a părții pietonale a carosabilului din ***** în temeiul art.15 alin.(1) și art.16 alin.(1) din Legea nr.136 din 17.06.2016 „Privind statutul municipiului Chișinău”, art.29 alin.(1) din Legea nr.436/28.12.2006 „Privind administrația publică locală”, pct.22 al Regulamentului privind condițiile de amplasare (desființare) a obiectivelor în zona drumului public național sau local de interes raional și/sau în zonele de protecție a acestuia, prevăzut în

anexa ***** din Legea drumurilor nr.509 din 22.06.1995, ”Cu privire la demontarea dispozitivelor de publicitate amplasate în sectorul Rîșcani” prin care a dispus:

1. se solicită demontarea dispozitivelor publicitare amplasate pe *****de către agenții economici nominalizați în anexa la prezenta dispoziție;

2. se solicită agenților economici, care sunt proprietari ai dispozitivelor de publicitate amplasate pe *****să demonteze dispozitivele de publicitate pe cont propriu, în termen de 5 zile de la data preavizării;

3. în cazul neîndeplinirii în termenul stabilit în pct.2 al prezentei dispoziții, dispozitivele de publicitate urmează a fi demontate forțat de către serviciile preturii sectorului Râcani;

De menționat faptul că, în data 26.10.2020, la ora *****dispoziția susmenționată, a fost făcută publică pentru publicul larg, fiind publicată pe site-ul Primăriei municipiului Chișinău www.chisinau.md și accesată de 271 ori.

Conform Listei obiectivelor publicitare supuse demontării/evacuării anexă la dispoziția *****din 26.10.2020 la nr. de ordine 19 se regăsesc panourile/dispozitivele publicitare SRL„Mundoterra” ce urmează a fi demontate reieșind din expirarea termenului de valabilitate.

Ca urmare a emiterii dispoziției *****din 26.10.2020 la data de 29.10.2020 SRL„Mundoterra” i-a fost expediată o nouă scrisoare ***** prin care s-a solicitat ca pînă pe data de 06.11.2020 să fie demontat dispozitivul de publicitate pe cont propriu.

Conform dispoziției emisă de către Primarul General al mun.Chișinău dispoziția *****din 26.10.2020 „Cu privire la demontarea dispozitivelor de publicitate amplasate în sectorul Rîșcani” s-a indicat la pct.2 - se solicită agenților economici, care sunt proprietari ai dispozitivelor de publicitate amplasate pe *****, să demonteze dispozitivele de publicitate pe cont propriu, în termen de 5 zile de la data preavizării.

Conform Regulamentului provizoriu privind autorizarea și amplasarea dispozitivelor de publicitate, a publicității exterioare, firmelor (inscripții și imagini exterioare) în municipiul Chișinău anexa 1 la Decizia Consiliului Chișinău ***** din 03.05.2007 prevede la pct.11.1 lit.a): autorizațiile se anulează drept urmare a expirării termenului de valabilitate.

Ulterior emiterii dispoziției viceprimarului municipiului Chișinău *****, *****din 26 octombrie 2020 ”Cu privire la demontarea dispozitivelor de publicitate amplasate în sectorul Râșcani” agentul economic ’’Mundoterra”S.R.L a fost somat prin scrisoarea cu indici de ieșire ***** din 29.10.2020 cu privire la necesitatea demontării dispozitivelor de publicitate pe cont propriu conform prevederilor punctului 2 al dispoziției, până la 06.11.2020, tot aici fiind menționat că în cazul neîndeplinirii în termenul stabilit în prevederile dispoziției, dispozitivele publicitare urmează a fi demontate forțat de serviciile Preturii sectorului Rîșcani.

Ulterior, repetat la data 27.11.2020, prin prescripția *****, Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare a adus la cunoștința agentului economic ’’Mundoterra”S.R.L. că, autorizațiile eliberate anterior firmei ’’Mundoterra”S.R.L., după expirarea termenului de valabilitate nu vor fi prelungite.

La data de 15.12.2020 Pretura sectorului Rîșcani, repetat a avizat SRL’’Mundoterra” cu privire la demontarea panoului publicitar.

Opinează autoritatea publică pârâtă că, hotărârea judecătorească privind obligarea autorităților administrației publice locale de a emite decizia asupra bunului solicitat de către reclamant, va constitui o substituire a atribuțiilor autorităților publice. Art.14 lit.f) din Legea privind administrația publică locală nr.436 din 28.12.2006 numai Consiliul municipal Chișinău decide asupra lucrărilor de proiectare, construcție, întreținere și modernizare a drumurilor,

podurilor, fondului locativ în condițiile Legii cu privire la locuințe, precum și a întregii infrastructuri economice, sociale și de agrement de interes local.

Mai mult ca atât în autorizațiile de construire și amplasare a publicității exterioare este indicat că dispozitivele de publicitate sunt construcții provizorii și urmează a fi demontate în corespundere cu necesitățile urbanistice ale administrației publice locale conform legislației în vigoare a Republicii Moldova fapt ce este reglementat și în pct.11.1 lit.e) și f) al Regulamentului provizoriu privind autorizarea și amplasarea dispozitivelor de publicitate, a publicității, firmelor (inscripții și imagini exterioare) în mun.Chișinău, aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău ***** din 03.05.2007.

Tot aici atrage atenția și la prevederile art.2 al Legii nr.163 din 09.07.2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construire, conform căruia, prin noțiunea de construcții cu caracter provizoriu se înțelege construcții autorizate care, conform documentației de urbanism și de amenajare a teritoriului, au o durată de existență limitată, stabilită de către emitent. Din categoria construcțiilor cu caracter provizoriu fac parte: chioșcuri, gherete, pavilioane, cabine, corpuri și panouri de afișaj, copertine, pergole sau alte obiecte similar.

Conform art.24 alin.(1) lit.a) din Legea nr.163 din 09.07.2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construire, prevede că, emitentul are obligația de instituire și ținere a unor registre separate ale certificatelor de urbanism, autorizațiilor de construire/desființare emise și ale refuzurilor de eliberare a certificatelor și autorizațiilor, în care se înscriu data de primire a documentelor și cea de eliberare a actului administrativ respectiv solicitantului(beneficiarului), inclusiv plasarea acestora pe pagina web oficială a emitentului.

Din sensul art.29 alin.(1) lit.k) din Legea administrației publice locale nr.436/28.12.2006, art.15 alin.(1) pct.3) lit.a) din Legea nr.136 din 17.06.2016 privind statutul municipiului Chișinău, dispozitivele de publicitate, amplasate pe domeniul public pot fi demontate în corespundere cu necesitățile administrației publice locale, emitentul actelor administrative fiind în drept de a anula în caz de necesitate autorizația eliberată, în acest sens, întru pregătirea prentru reparație a părții pietonale a carosabilului din *****de către viceprimarul ***** a fost emisă dispoziția *****din 26 octombrie 2020 ”Cu privire la demontarea dispozitivelor de publicitate amplasate în sectorul Râșcani”.

Conform art.10 alin.2) al Legii cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător nr.235 din 20 iulie 2006 autorizarea este o acțiune prin care autoritatea administrației publice locale sau instituția abilitată prin lege cu funcții de reglementare și de control îi permite solicitantului să inițieze și/sau să desfășoare o afacere, eliberându-i un act cu caracter permisiv sub formă licență - pentru genurile de activitate prevăzute de Legea privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător nr.451-XV din 30 iulie 2001 și/sau sub formă de autorizație - pentru confirmarea unor cerințe tehnice, unor norme separate sub un anumit aspect, stabilite de lege.

Conform art.29 alin.1 lit.к) din Legea nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul întâi, stabilite la art.4 alin.(1) din Legea privind descentralizarea administrativă, Primarul exercită în teritoriul administrat următoarele atribuții de bază: eliberează autorizațiile și licențele prevăzute de Lege

În temeiul art.15 alin.3) lit.a) din Legea nr.136 din 17 iunie 2016 „privind statutul municipiului Chișinău„ reglementează expres atribuțiile Primarului municipiului Chișinău prin care statuează următoarele: „eliberează autorizații și alte acte permisive prevăzute de lege, având dreptul de a le suspenda sau revoca din motive temeinic justificate”.

În conformitate cu pct.11.1 al prezentului Regulament reglementează expres faptul că „mijloacele de publicitate exterioară sunt construcții provizorii și urmează a fi demontate în corespundere cu necesitățile urbanistice ale administrației publice locale conform legislației în vigoare”. în conformitate cu art.2 al Legii nr.163 din 09.07.2010 „privind autorizarea executării lucrărilor de construire” *construcții cu caracter provizoriu* - construcții autorizate care, conform documentației de urbanism și de amenajare a teritoriului, au o durată de existentă limitată, stabilită de către emitent. Din categoria construcțiilor cu caracter provizoriu fac parte: chioșcuri, gherete, pavilioane, cabine, corpuri și panouri de afișaj, copertine, pergole sau alte obiecte similare.

Instanța urmează să ia în considerație și pct.8.1 al Deciziei Consiliului municipal Chișinău „despre aprobarea Regulamentului provizoriu privind autorizarea și amplasarea dispozitivelor de publicitate, a publicității, firmelor (inscripții și imagini exterioare) în municipiul Chișinău” care reglementează expres faptul că dispozitivele de publicitate, amplasate pe domeniul public sau privat, constituie construcții provizorii și urmează a fi demontate de către proprietarii lor odată cu expirarea termenului de valabilitate al autorizației privind plasarea publicității sau cu anularea ei de către autoritățile administrației publice locale.

Demontările panourilor publicitare au loc în conformitate cu dispoziția Primarului General, ***** din 20 martie 2020, și întru executarea cerințelor actelor normative în vigoare privind asigurarea securității traficului rutier și pietonal prin întreținerea și modernizarea drumurilor, podurilor, instalațiilor și rețelelor tehnico-edilitare, precum și a altor obiective din domeniul economic, social de interes municipal (art.15 alin.(1) punctul 4) lit.c), lit.f), punctul 3) lit.c) din Legea privind statutul municipiului Chișinău nr.136/2016). Dispozițiile Primarului General sus menționate, sunt în corespundere cu legea și principiile de reglementare prin autorizare a activității de întreprinzător, sunt acțiuni previzibile și transparente, proporționale dintre interesele societății și drepturile agenților economici (art.5 din Legea privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător nr.160/2011).

În acest sens, conform art.9 alin.(3) din Legea drumurilor nr.509/1995, proprietarii obiectivelor publicitare sunt obligați să execute, pe cont propriu, demolarea, mutarea sau modificarea obiectivului publicitar.

În așa circumstanțe și pornind de la cele menționate, se constată că cererea de chemare în judecată este nefondată și solicită instanței de contencios administrativ să i-a în considerare multiplele argumente și reglementări legale invocate în referință și solicită declararea acțiunii reclamantei SRL”Mundoterra” ca inadmisibilă în temeiul art.207 alin.2 lit.e) din Codul administrativ, iar în cazul în care instanța va considera acțiunea drept una admisibilă, solicită respingerea acesteia drept una neîntemeiată în temeiul art.224 alin.(1) lit.f) din Codul administrativ.

În ședința de judecată, reprezentantul pârâtului nu s-a prezentat, fiind citat legal, ce se confirmă prin avizele poștale de recepție anexate la materialele dosarului. În temeiul prevederilor art.218 lit.lit.c), d) Cod administrativ, instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa pârâtului, în baza probelor administrate la dosar.

Pârâta - Pretura sectorului Râșcani, la fel nu a recunoscut acțiunile în contencios administrativ înaintate de către reclamanta SRL„Mundoterra” și a solicitat respingerea acestora, invocând următoarele contraargumente: de fapt, pe rolul judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani se află spre examinare cererea de chemare în judecată înaintată de SRL„Mundoterra” în procedura planului împotriva Preturii sectorului Rîșcani, Primarul General al mun.Chișinău și Pretura

sectorului Centru privind anularea scrisorii /preavizului Preturii sect.Rîșcani mun.Chișinău***** din 09.10.2020 cu privire la demontarea și evacuarea panourilor Led de pe *****care aparține SRL„Mundoterra” și anularea scrisorii/preavizului Preturii sect.Rîșcani mun.Chișinău ***** din 29.10.2020 cu privire la demontarea și evacuarea panourilor Led de pe *****care aparține SRL„Mundoterra”.

Ține să menționeze că la data de 18 decembrie 2019 a fost emisă dispoziția Primarului General *****„Cu privire la inventarierea dispozitivelor publicitare din orașul Chișinău” (a se vedea anexa 1 din dosarul administrativ) prin care s-a dispus ca Pretorii de sector vor întreprinde acțiuni privind demontarea dispozitivelor publicitare amplasate neautorizat.

La data de 29.09.2020 în adresa Preturi sectorului Rîșcani a fost remis de către Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare, Nota informativă*****(a se vedea anexa 2 din dosarul administrativ) prin care s-au trasmis lista dispozitivelor publicitare, amplasate în sectorul Rîșcani pe *****

Astfel, conform listei indicate la pct.4(a se vedea anexa 3 din dosarul administrativ), se regăsește dispozitivul publicitar cu numărul autorizației *****, având termenul de valabilitate până la data de 31.05.2020.

Conform Regulamentului provizoriu privind autorizarea și amplasarea dispozitivelor de publicitate, a publicității exterioare, firmelor (inscripții și imagini exterioare) în municipiul Chișinău, anexă la decizia Consiliului municipal Chișinău ***** din 03.05.2007, pct.6.1.1 prevede că solicitantul urmează să depună la Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare (D.G.A.U.R.F.) un demers prin care solicită autorizarea plasării dispozitivului publicitar, completând toate datele din formularul cererii tip (anexa *****), însoțit de o fotografie cu vederea generală a locului de amplasare solicitat și schița de proiect a dispozitivului publicitar.

Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare (DGAURF) este autoritatea publică cu statut de persoană juridică, responsabilă de eliberarea autorizațiilor de construire și amplasare a publicității exterioare în municipiul Chișinău. Totodată, DGAURF ține evidența valabilității autorizațiilor respective.

Ca urmare a expedierii listelor cu dispozitive publicitare, Pretura sectorului Rîșcani a emis prescripția *****din 09.10.2020 (a se vedea anexa 4 din dosarul administrativ), adresată către SRL„Mundoterra”, prin care a solicitat demontarea și evacuarea dispozitivelor publicitare instalate pe terenurile proprietate municipală, amplasate la intersecția ***** Potrivit listei anexate, autorizația deținută de SRL„Mundoterra” expirase la data de 31.05.2020.

La emiterea prescripției *****din 09.10.2020, Pretura sectorului Rîșcani s-a bazat pe informația furnizată de DGAURF (a se vedea anexa 2 din dosarul administrativ).

Prescripția înaintată de Pretura sectorului Rîșcani a fost returnată de către oficiul poștal la Pretură cu mențiunea „plecat” (a se vedea anexa 7 din dosarul administrativ).

Prin dispoziția *****din 26 octombrie 2020, intitulată „Cu privire la demontarea dispozitivelor de publicitate amplasate în sectorul Rîșcani” (a se vedea anexa 9 din dosarul administrativ), s-a dispus, la pct.4.1, ca Pretura sectorului Rîșcani să asigure preavizarea agenților economici referitor la prevederile dispoziției.

Conform anexei *****la dispoziția *****din 26.10.2020, la nr. de ordine 19 (a se vedea anexa 11 din dosarul administrativ) este inclus dispozitivul publicitar cu autorizația *****, amplasat pe *****, având termenul de valabilitate 31.05.2020.

Pentru executarea prevederilor dispoziției emise de Primarul General, Pretura a înaintat în adresa reclamantei prescripția ***** din 29.10.2020 (a se vedea anexa 14 din dosarul

administrativ), care, de asemenea, a fost returnată la Pretură cu mențiunea „plecat” (a se vedea anexa 16 din dosarul administrativ).

În temeiul prevederilor dispoziției *****din 26 octombrie 2020 (a se vedea anexa 9 din dosarul administrativ), la data de 02.12.2020, Întreprinderea Municipală pentru Servicii Locative Rîșcani a procedat la demolarea și evacuarea dispozitivului publicitar aparținând SRL „Mundoterra” (a se vedea anexa 18 din dosarul administrativ).

La data de 08.12.2020, în adresa Preturii sectorului Rîșcani a parvenit cererea *****(a se vedea anexa 19 din dosarul administrativ), prin care se solicită prezentarea informației cu privire la dispozitivul publicitar amplasat pe *****

Ca urmare a examinării cererii menționate, a fost emis răspunsul *****din 15 decembrie 2020 (a se vedea anexa 20 din dosarul administrativ), prin care solicitantul a fost informat că în adresa acestuia au fost expediate două prescripții privind demontarea și evacuarea benevolă a dispozitivului publicitar amplasat pe***** însă acestea nu au fost recepționate, fiind returnate cu mențiunea „plecat” în adeverința de livrare.

Ulterior, la data de 22.01.2021, în adresa Preturii sectorului Rîșcani a fost depusă o cerere prealabilă (a se vedea anexa 22 din dosarul administrativ), prin care s-a solicitat: expedierea, la adresa indicată în antetul scrisorii, precum și pe adresa electronică, a documentelor anexate la răspuns; constatarea caracterului ilegal al acțiunilor Preturii sectorului Rîșcani din municipiul Chișinău privind demolarea și evacuarea panoului LED amplasat în Chișinău, sectorul *****

Astfel, de către Pretura sectorului Rîșcani a fost emisă decizia cu privire la cererea prealabilă din 22.01.2021 (a se vedea anexa 30 din dosarul administrativ) prin care a fost respinsă ca neîntemeiată cererea prealabilă înaintată de reclamant.

Totodată în adresa administratorului insolvabilității a fost expediate toate actele menționate în răspunsul anterior ***** din 15.12.2020 și remis de asemenea și scrisoarea*****din 29.09.2020 întocmită de DGAURF cît și prescripțiile contestate.

La data de 09.03.2021 în adresa Preturi sectorului Rîșcani a parvenit o altă cerere prealabilă (a se vedea anexa 33 din dosarul administrativ) prin care s-a solicitat anularea scrisorii/preavizului preturii sect.Rîșcani mun.Chișinău *****din 09.10.2020, cu privire la demontarea și evacuareaa panoului LED de pe str.Chișinău, ***** care aparține SRL”Mundoterra”; anularea scrisorii/preavizului Preturii sect.Rîșcani mun.Chișinău ***** din 29.10.2020, cu privire la demontarea și evacuarea panoului LED de pe *****care aparține SRL”Mundoterra”.

La caz, Pretura sectorului Rîșcani a emis nota informativă *****(a se vedea anexa 41 din dosarul administrativ) din 17.03.2021 prin care a informat că prescripțiile nu sunt acte administrative și nu produc careva efecte juridice, mai mult ca atât că actul administrativ care este temei de demolare a dispozitivului/publicitare din *****ce aparține SRL„Mundoterra” este dispoziția Primarului general *****din 26.10.2020 „Cu privire la demontarea dispozitivelor de publicitate amplasate în sectorul Rîșcani.”

În cererea de chemare în judecată se indică precum că autorizația eliberate pe numele „Mundoterra„SRL în procedura planului au fost valabile pînă la data de 02.08.2020, ulterior au fost prelungite pînă în data de 31.12.2020, fapt confirmat prin scrisoarea Direcției Generale Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare ***** din 27.11.2020.

La caz ține să menționeze că prin răspunsul emis de DGAURF s-a informat reclamantul că: „toate autorizațiile de construire și amplasare a publicității exterioare, eliberate anterior agenților economici au fost prelungite, după caz pînă la data de 31.12.2020„

Astfel, acest răspuns nu constituie temei pentru prelungirea autorizațiilor ci doar informează că după caz vor fi prelungite autorizațiile agenților economici.

Deasemenea în răspunsul dat se mai indică că autorizațiile eliberate anterior (adică autorizația din 02 august 2019 valabilă pînă la 02 august 2020) firmei „Mundoterra”S.R.L., după expirarea termenului de valabilitate nu vor fi prelungite.

Conform Regulamentului provizoriu privind autorizarea și amplasarea dispozitivelor de publicitate, a publicității exterioare, firmelor (inscripții și imagini exterioare) în municipiul Chișinău anexa 1 la decizia Consiliului municipal Chișinău ***** din 03.05.2007 prevede la pct.6.1.1 că, solicitantul depune la Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare (D.G.A.U.R.F) un demers, prin care solicită autorizarea plasării dispozitivului publicitar, completând toate datele din formularul cererii tip (anexa *****), însoțit de o fotografie cu vederea generală a locului de plasare solicitat și schița de proiect a dispozitivului de publicitate.

Astfel, DGAURF este persoana juridică care eliberează autorizațiile de construire și amplasare a publicității exterioare în municipiul Chișinău, totodată DGAURF duce evidența valabilități autorizațiilor date.

De asemenea Regulamentului provizoriu privind autorizarea și amplasarea dispozitivelor de publicitate, a publicității exterioare, firmelor (inscripții și imagini exterioare) în municipiul Chișinău anexa 1 la decizia Consiliului municipal Chișinău ***** din 03.05.2007 prevede la pct.6.1.13 faptul că, termenul de valabilitate al autorizației de construire și amplasare a publicității exterioare poate fi prelungit și deținătorul ei are dreptul prioritar la prelungire(...), totodată pct.11.1 lit.a) indică că, autorizațiile se anulează drept urmare a expirării termenului de valabilitate;

Conform Regulamentului provizoriu privind autorizarea şi amplasarea dispozitivelor de publicitate, a publicității exterioare, firmelor (inscripții şi imagini exterioare) în municipiul Chişinău anexa 1 la decizia Consiliului municipal Chişinău ***** din 03.05.2007 prevede la pct.8.1 că, dispozitivele de publicitate, amplasate pe domeniul public sau privat, constituie construcții provizorii și urmează a fi demontate de către proprietarii lor odată cu expirarea termenului de valabilitate al autorizației privind plasarea publicității sau cu anularea ei de către autoritățile administrației publice locale.

La data de 29.09.2020 a parvenit Nota informativă*****(a se vedea anexa 2 din dosarul administrativ) emisă de DGAURF prin care s-a transmis lista dispozitivelor publicitare amplasate în sectorul ***** şi sensul giratoriu din ***** Conform listei date la nr de ordine 4 (a se vedea anexa 2 din dosarul administrativ) se regăsește dispozitivul publicitar cu nr autorizației ***** termenul de valabilitate/data expirării 31.05.2020. Astfel a fost emisă***** din 09.10.2020 (a se vedea anexa 4 din dosarul administrativ).

La data de 26.10.2020 de către Primarul general a fost emisă dispoziţia *****„Cu privire la demontarea dispozitivelor de publicitate amplasate în sectorul Rîşcani„ (a se vedea anexa 9 din dosarul administrativ), unde la pct.19 (a se vedea anexa 11 din dosarul administrativ) din anexa *****la dispoziţie se regăseşte panoul publicitar din ***** fapt pentru care Pretura sectorului Rîşcani a preavizat SRL„Mundoterra” prin prescripţia ***** din 29.10.2020 (a se vedea anexa 14 din dosarul administrativ) despre posibilitatea demontării benevole a panoului/dispozitivului publicitare. Conform art.32 alin.(1) şi art.57 alin.(4) din Legea privind administraţia publică locală, în exercitarea atribuţiilor sale, primarul emite dispoziţii cu caracter normativ şi individual. Primarul general şi viceprimarii municipiului Chişinău exercită, în mod corespunzător, atribuțiile prevăzute de prezenta lege pentru primarii unităţilor administrativ-teritoriale de nivelul întâi, precum şi de Legea privind statutul municipiului Chişinău.

Deasemenea conform art.59 alin.(4) din legea sus menționată se indică precum că în activitatea sa, pretorul se conduce de legislaţia în vigoare, de dispozițiile primarului general şi de regulamentul preturii. Legea nr.100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative indică la art.(4) că actul normativ are caracter public, obligatoriu, general şi impersonal. Prevederile actului normativ sînt executorii, opozabile tuturor subiecților de drept şi, în caz de necesitate, sînt impuse prin forță de constrîngere a statului.

Art.18 din legea sus indicate prevede că, actele normative ale autorităţilor administrației publice locale se emit pentru realizarea atribuţiilor funcționale şi în limitele competenţelor stabilite de Constituție, de Carta Europeană a Autonomiei Locale şi de alte acte normative, fiind aplicate doar în raza teritoriului administrat de către acestea.

Astfel, la caz Pretura sectorului Rîşcani a emis prescripţia *****din 09.10.2020 reieșind din listele expediate de DGAURF în care se regăseşte dispozitivul publicitar ce aparţine reclamantului, iar Prescripţia ***** din 29.10.2020 a fost emisă reieșind din prevederile dispoziției *****„Cu privire la demontarea dispozitivelor de publicitate amplasate în sectorul Rîşcani„ emisă de Primarul General, fapt pentru care conform 224 alin.(1) lit.f) Cod administrativ, solicită respingerea cererea de chemare în judecată înaintată de SRL„Mundoterra” în procedura planului împotriva Preturii sectorului Rîşcani, Primarul General al mun.Chişinău şi Pretura sectorului Centru privind anularea scrisorii/preavizului Preturii sect.Rîşcani mun.Chişinău *****din 09.10.2020 cu privire la demontarea şi evacuarea panourilor Led de pe *****care aparţine SRL„Mundoterra” şi anularea scrisorii/preavizului Preturii sect.Rîşcani mun.Chişinău ***** din 29.10.2020 cu privire la demontarea şi evacuarea panourilor Led de pe *****care aparţine SRL„Mundoterra” ca neîntemeiată.

În ședința de judecată, reprezentantul Preturii sectorului Râșcani nu s-a prezentat, fiind citat legal, ce se confirmă prin avizele poștale de recepție. În temeiul prevederilor art.218 lit.lit.c), d) Cod administrativ, instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa reprezentatului pârâtului Pretura sect.Rîșcani, în baza probelor administrate la dosar.

Aprecierea instanței:

Examinând acțiunile în contencios administrativ ale reclamantei SRL”Mundoterra”, studiind referințele pârâților, ascultând explicațiile reprezentantului reclamantei, cercetând probele administrate la dosar în ansamblul şi interconexiunea lor în coraport cu normele legale aplicabile, instanța de judecată a ajuns la concluzia că, acțiunea în contencios administrativ este admisibilă, întemeiată și pasibilă de admis, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

La fel, art.11 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, prevede că actele administrative individuale pot fi: acte defavorabile - actele care impun destinatarilor lor, obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care respins în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

În sensul art.9 alin.alin.(1), (2) din Codul administrativ, (1) Prin petiţie, în sensul prezentului cod, se înţelege orice cerere, sesizare sau propunere adresată unei autorităţi publice de către o persoană fizică sau juridică. (2) Prin cerere se solicită emiterea unui act administrativ individual sau efectuarea unei operaţiuni administrative.

În esență, solicitările reclamantei se rezumă la apărarea dreptului său de proprietate asupra panoului publicitar amplasat pe adresa: mun.Chișinău, *****

Respectiv, reclamanta – SRL”Mundoterra”, dețin un drept pretins vătămat propriu, or, revendică apărarea dreptului său de proprietate asupra unui bun în sensul autonom al Protocolului 1 la CEDO, iar actele emise de pârât sunt defavorabile pentru reclamanta, deoarece resping în tot respectarea dreptului de proprietate al reclamantei SRL”Mundoterra” asupra respectivului panou publicitar și amplasarea acestuia pe adresa autorizată și în interiorului valabilității autorizației eliberate de DGARFC.

Prin urmare, acțiunea în contencios administrativ promovată de către reclamanta SRL”Mundoterra”, este admisibilă în baza temeiului prevăzut de art.207 alin.(2) lit.e) Cod administrativ. Ca consecință, argumentele instituției publice pârâte privind inadmisibilitatea acțiunii pe temeiul lipsei dreptului vătămat, sunt vădit neîntemeiate, motiv pentru care se resping de către instanța de judecată.

Art.20 Cod administrativ statuează că, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Potrivit art.189 alin.(1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Iar, potrivit art.206 alin.(1) lit.b) Cod administrativ, o acțiune în contenciosul administrativ poate fi depusă pentru: obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare).

Instanța a constatat că, adresarea în judecată a fost precedată de adresarea reclamantei către autoritățile publice pârâte, cu privire la anularea, pe cale extrajudiciară a actelor defavorabile.

În procedura prealabilă, autoritatea publică pârâtă – Primarul general al municipiului Chișinău nu a emis nici o decizie, Pretura sectorului Rîșcani prin decizia *****din 17.03.2021(f.41-43 din dosarul administrativ, prezentat de Pretura Rîșcani), a respins cererea prealabilă. Decizia a fost notificată reclamantei la 25.03.2021, conform avizului poștal *****(f.44 din dosarul administrativ, prezentat de Pretura Rîșcani).

În conformitate cu art.209 alin.(1) lit.a) al Codului administrativ, acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia.

În speță, având în vedere că decizia adoptată în procedura prealabilă a fost notificată reclamantei la 25.03.2021, iar acțiunea în contencios administrativ a fost depusă de reclamanta la 20.04.2021, se conchide că a fost depusă cu respectarea art.209 alin.(1) lit.a) al Codului administrativ.

Prin urmare, analizând circumstanțele speței în coraport cu normele legale refetitoare la admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ, instanța de judecată constată că reclamanta SRL”Mundoterra” este destinatara actelor administrative individuale defavorabile contestate și a deciziei adoptate în procedura prealabilă, a respectat procedura prevăzută, și-a realizat dreptului său la acțiune în interiorul termenului prevăzut de lege, respectiv, temei de declarare a acțiunii ca fiind inadmisibilă pe motive de tardivitate sau nerespectare a procedurii, lipsa dreptului vătămat, precum și alte temeiuri nu există - ceea ce condiționează soluționarea fondului cauzei.

Obiect al examinării prezentei cauze în ordinea contenciosului administrativ îl constituie verificarea legalității dispoziției Primăriei mun.Chișinău *****din 26.10.2020 ”Cu privire la

demontarea dispozitivelor de publicitate amplasate în sectorul Râșcani” în partea ce ține de demontarea dispozitivului publicitar din *****(pct.19 din anexă la dispoziția *****din 26.10.2020) și a preavizelor Preturii sectorului Râșcani *****din 09.10.2020 și ***** din 29.10.2020, precum și acțiunilor Preturii sectorului Râșcani, mun.Chișinău manifestate prin demontarea și evacuarea obiectivului publicitar al reclamantei SRL”Mundoterra” de pe adresa: mun.Chișinău, *****

Controlul judecătoresc al legalităţii actelor administrative, presupune apărarea drepturilor şi intereselor legitime ale cetăţenilor, împotriva abuzurilor administraţiei publice, în condiţiile legii contenciosului administrativ. Acest control se înfăptuieşte de către instanţele de judecată în condiţiile legii privind organizarea judecătorească. Întru elucidarea subiectului privind realizarea controlului judecătoresc se impune conceptul competenţei, în baza căruia se realizează respectivul control. Pornind de la scopul primordial al instituţiei contenciosului administrativ care este prestabilit de legiuitor şi care presupune contracararea abuzurilor şi exceselor de putere ale autorităţilor publice, apărarea drepturilor persoanei în spiritul legii, ordonarea activităţii autorităţilor publice, asigurarea ordinii de drept. Şi reieşind din dreptul subiectiv al subiectului afectat, care la fel a fost predeterminat de legiuitorul şi care a fost formulat astfel - orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanţei de contencios administrativ competente pentru a obţine anularea actului, recunoaşterea dreptului pretins şi repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Cercetarea stării de fapt denotă următoarele:

Reclamanta SRL”Mundoterra” este deținătoarea actului administrativ individual favorabil permisiv – autorizația de construire și amplasare a publicității exterioare ***** din 02.08.2019, valabilă până la 02.08.2020(f.18, dosarul nr.3-677/2021).

Conform actului favorabil *****din 27.11.2020, Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare, reclamanta SRL”Mundoterra” a fost informată de către autoritatea publică pârâtă că, toate autorizațiile aliberate anterior agenților economici au fost prelungite până la 31.12.2020(f.18 verso, dosarul nr.3-677/2021).

La 18.12.2019 a fost emisă dispoziția Primarului General *****„Cu privire la inventarierea dispozitivelor publicitare din orașul Chișinău” (a se vedea anexa 1 din dosarul administrativ) prin care s-a dispus ca Pretorii de sector vor întreprinde acțiuni privind demontarea dispozitivelor publicitare amplasate neautorizat.

La data de 29.09.2020 în adresa Preturi sectorului Rîșcani a fost remis de către Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare, Nota informativă*****(a se vedea anexa 2 din dosarul administrativ) prin care s-au transmis lista dispozitivelor publicitare, amplasate în sectorul Rîșcani pe *****

Astfel, conform listei indicate la pct.4(f.11 din dosarul administrativ al Preturii Rîșcani), se regăsește dispozitivul publicitar cu numărul autorizației *****, având termenul de valabilitate până la data de 31.05.2020.

Prin dispoziția *****din 26 octombrie 2020 „Cu privire la demontarea dispozitivelor de publicitate amplasate în sectorul Rîșcani” s-a dispus, la pct.4.1, ca Pretura sectorului Rîșcani să asigure preavizarea agenților economici referitor la prevederile dispoziției.

Conform anexei *****la dispoziția *****din 26.10.2020, la nr. de ordine 19 este inclus dispozitivul publicitar cu autorizația *****, amplasat pe *****, având termenul de valabilitate 31.05.2020.

Instanța reiterează că, din conţinutul răspnsurilor Preturii sectorului Râșcani adresate reclamantei rezultă că pretura a dispus demontarea panoului publitar al reclamantei de pe adresa: *****, mun.Chișinău, considerând că acesta este amplasat neautorizat.

În conformitate cu art.20 din Legea privind statutul municipiului Chişinău nr.136 din 17.06.2016, (1) Pretorul este persoană cu funcţie de demnitate publică, numit şi eliberat din funcţie de către primarul general, în condiţiile Legii nr.199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcţii de demnitate publică. (2) Pretorul este reprezentant al primarului general în sector şi se conduce în activitatea sa de legislaţia în vigoare, dispoziţiile primarului general şi regulamentul de organizare şi funcţionare a preturii. (3) Pretorul este asistat de către vicepretori, care sînt persoane cu funcţii de demnitate publică, numiţi şi eliberaţi din funcţie de către primarul general la propunerea pretorului. (4) Încetarea înainte de termen a mandatului pretorului şi vicepretorului are loc în conformitate cu prevederile art.22 alin.(3) din Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcţii de demnitate publică.

Totodată, art.59 din Legea privind administraţia publică locală nr.436-XVI din 28.12.2006 (în redacţia la data emiterii prescripţiei contestate), prevedea că (1) În fiecare sector al municipiului Chişinău, primarul general numeşte, în condiţiile legii, un pretor, care este reprezentant al primarului general. (2) Pretorul este asistat de un aparat de lucru, denumit pretură. Personalul preturii este compus din funcţionari publici, supuşi reglementărilor Legii nr.158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public, şi personal contractual, care desfăşoară activităţi auxiliare, supus reglementărilor legislaţiei muncii. (3) Organigrama, statele de personal ale subdiviziunilor instituite în sectoare, precum şi regulamentele preturilor se aprobă de Consiliul municipal Chişinău, la propunerea primarului general. (4) În activitatea sa, pretorul se conduce de legislaţia în vigoare, de dispoziţiile primarului general şi de regulamentul preturii.

Potrivit art.20 din Legea privind statutul municipiului Chişinău nr.136 din 17.06.2016, (1) Pretorul este persoană cu funcţie de demnitate publică, numit şi eliberat din funcţie de către primarul general, în condiţiile Legii nr.199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcţii de demnitate publică. (2) Pretorul este reprezentant al primarului general în sector şi se conduce în activitatea sa de legislaţia în vigoare, dispoziţiile primarului general şi regulamentul de organizare şi funcţionare a preturii. (3) Pretorul este asistat de către vicepretori, care sînt persoane cu funcţii de demnitate publică, numiţi şi eliberaţi din funcţie de către primarul general la propunerea pretorului. (4) Încetarea înainte de termen a mandatului pretorului şi vicepretorului are loc în conformitate cu prevederile art.22 alin.(3) din Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcţii de demnitate publică.

Conform art.22 din Legea nr.136/17.06.2016, (1) În exercitarea atribuţiilor, pretorul emite dispoziţii cu caracter normativ şi individual. (2) Dispoziţiile pretorului sînt supuse controlului administrativ şi pot fi atacate, în modul stabilit de lege, în instanţa de judecată de către persoanele care se consideră vătămate într-un drept al lor prin dispoziţia respectivă.

Potrivit normei conţinute la pct.6.1.10 din Regulamentul provizoriu privind autorizarea şi amplasarea dispozitivelor de publicitate, a publicităţii exterioare, firmelor (inscripţii şi imagini exterioare) în municipiul Chişinău, aprobat prin Decizia Consiliului municipal Chişinău ***** din 03 mai 2007, Autorizaţia de construire şi amplasare a publicităţii exterioare stabileşte condiţiile de construire a instalaţiilor şi dispozitivelor de publicitate exterioare şi modalitatea de expunere a imaginilor publicitare de orice fel. Expunerea imaginilor publicitare se efectuează, numai după coordonarea lor cu responsabilii de la D.G.A.U.R.F. şi Centrul Naţional de Terminologie (corectitudinea scrierii textului) şi prezentarea informaţiei cu privire la locul şi

dispozitivul (panoul) pe care acestea vor fi expuse. Autorizaţia de construire şi amplasare a publicitdlii exterioare se eliberează pentru un termen de pînă la trei ani.

Instanţa de judecată subliniază în mod repetat că, materialele cauzei, probează în mod cert că autorizația de contruire și amplasdare a publicității exterioare, eliberată anterior reclamatei, i-a fost prelungită până la 31.12.2020, or, DGAURF expres a notificat reclamanta despre acest fapt(f.d.19 verso).

În același timp, instanţa de judecată notează că, potrivit dispoziţiei Primarului general al mun.Chișinău *****din 27 iunie 2020 s-a dispus: 3. „Autorizaţiile de construire şi amplasare a publicităţii exterioare şi autorizaţiile de construire şi amplasare a firmelor (inscripţii şi imagini exterioare), eliberate anterior de către Direcţia generală arhitectură, urbanism şi relaţii funciare, se prelungesc, după caz, până la 31.12.2020".

Prin urmare, se atestă că „Mundoterre"SRL a obţinut o prelungire legală a autorizaţiei ***** pentru amplasarea panoului orizontal în mun.Chișinău,***** până la 31.12.2020.

Legea privind reglementarea prin autorizare a activităţii de întreprinzător nr.160 din 22.07.2011 (art.1), stabileşte cadrul juridic de reglementare prin autorizare a activităţii de întreprinzător. Scopul prezentei legi constă în instituirea unor prevederi unitare privind procedura de reglementare prin autorizare a activităţii de întreprinzător, care va fi aplicată de autorităţile emitente persoanelor fizice şi persoanelor juridice pentru practicarea activităţii de întreprinzător sau a unei alte activităţi prevăzute de lege, conexă cu activitatea de întreprinzător şi indispensabilă ei.

Astfel, instanţa de judecată constată că, de către autoritățele publice locale au fost încălcate prevederile art.30 alin.(2) Cod administrativ, care prevede că autorităţile publice nu pot întreprinde măsuri care să afecteze situaţiile juridice definitive sau drepturile dobândite, decât în situaţii în care, în condiţiile stabilite de lege, acest lucru este absolut necesar pentru interesul public.

La fel, se reţine că, reieşind din prevederile art.6 alin. (4) al Legii nr.160 din 22.07.2011 privind reglementarea prin autorizare a activităţii de întreprinzător, termenul de valabilitate a actului permisiv curge din ziua imediat următoare zilei în care a expirat termenul anterior de valabilitate.

În acest context, Codul civil, prevede prin norma conţinută la art.390, că în cazul prelungirii, termenul nou se calculează din momentul expirării termenului precedent, iar art.383 alin.(2) al Codului civil prevede că, indiferent de temeiul apariţiei, termenul se calculează după regulile stipulate în prezentul titlu.

Prin urmare, în pofida creării unei situaţii juridice definitive şi a dreptului dobândit al reclamantei de desfăşurare a activităţii de amplasare a publicităţii stradale în baza autorizaţiei prelungite în procedura aprobării tacite, **autoritatea pârâtă a pus în pericol securitatea raporturilor juridice dintre „Mundoterra" SRL şi clientela sa, urmare a nerecunoaşterii nejustificate a propriilor sale acte emise, prin care a prelungint termenul până la 31.12.2020, prin ce a încălcat prevederile art.art.21, 30 Cod administrativ**, potrivit cărora autorităţile publice sunt obligate să respecte principiul legalităţii şi nu pot întreprinde măsuri care să afecteze situaţiile juridice definitive sau drepturile dobândite, decât în situaţii în care, în condiţiile stabilite de lege, acest lucru este absolut necesar pentru interesul public.

Instanța de judecată consideră imperios de a specifica că, conform jurisprudenţei constante a Curţii Europene pentru Drepturile Omului, autorizaţia de a desfăşura o activitate comercială constituie un bun; revocarea sa constituie o ingerinţă în dreptul garantat de art.1 din Protocolul *****[Megadat.com SRL împotriva Moldovei, pct.62-63; Bimer S.A. împotriva

Moldovei. Astfel, o autorizaţie de funcţionare bancară, efectul revocării acesteia fiind cel de a plasa în mod automat banca în lichidare judiciară, a fost considerată un „bun” (Capital Bank AD împotriva Bulgariei, pct. 130). În plus, o licenţă pentru difuzarea la scară naţională a programelor de televiziune fără alocarea unor frecvenţe radio a fost privată de conţinut [Centro Europa 7 S.R.L. şi di Stefano împotriva Italiei (MC), pct.177). 39. În mod similar, o autorizaţie de pescuit de midii, care avea legătură cu desfăşurarea obişnuită a activităţii de acvacultura a reclamantei, a fost considerată un „bun”, iar interdicţia temporară a pescuitului de midii a fost considerată o restricţie impusă acestei autorizaţii (O'Sullivan McCarthy Mussel Development Ltd împotriva Irlandei, pct. 89).

Invocarea de către autoritatea publică pârâtă, în apărarea sa, a dreptului discreţionar al acesteia, pare a fi făcută de ultima, fără a respecta principiul bunei credinţe şi diligenţe de care trebuie să dea dovadă orice autoritate publică. Dreptul discreţionar nu permite desfăşurarea activităţii administrative arbitrare. Esenţa puterii discreţionare are drept bază marja de libertate lăsată la libera apreciere a unei autorităţi astfel ca în vederea atingerii scopului indicat de legiuitor să poată recurge la orice mijloc de acţiune în limitele competenţei sale, însă să acţioneze cu respectarea principiului proporţionalităţii. Respectiv, ipotetic vorbind, pentru a fi rezonabil de discutat/de invocat dreptul discreţionar, pârâtul trebuia, cel puţin, să respecte careva norme legale. Iar faptul că, autorităţile publice, fără a ţine cont de autorizaţiile pe care deja le-au emis sau au prelungit valabilitatea acestora - au hotărât, „peste noapte să cureţe oraşul de panourile publicitare”, nu are nici o legătură cu dreptul discreţionar acordat de lege, ci este o ilegalitate.

Dacă legalitatea are în vedere, conformitatea cu legea, ceea ce presupune că orice formă de manifestare a autorităţii publice, inclusiv a oricăreia din sfera administraţiei publice, trebuie să se încadreze în limitele stabilite de actele normative, puterea discreţionară presupune, pe fond libertatea ce i-a fost conferită de lege autorităţii publice pentru a alege o soluţie sau alta. Raportat la cazul dat, autorităţii publice pârâte - Preturii sect. Centru, nu este conferit dreptul de a alege – de a demonta sau de a nu demonta panourile publice ce-i aparţin reclamantei, în situaţia în care amplasarea acestora, potrivit legii, este considerată legală ca urmare a prelungii valabilității acestora până la 31.12.2020, iar principiul legalităţii (art.21 Cod administrativ), de care urmează să se conducă autoritatea publică pârâtă, impunea o singură soluţie legală – respectarea drepturilor reclamantei pe durata perioadei minime prevăzute de lege, în speță – 31.12.2020. Respectiv, instanţa de judecată conchide asupra nerespectării de către autoritatea publică pârâtă la emiterea actulor administrative contestate, în partea ce ţine de demontarea panoului publicitar ce aparține SRL„Mundoterra” a principiului proporţionalităţii şi a limitelor dreptului său discreţionar.

Principiul proporţionalităţii (art.29 Cod administrativ), impune ca orice măsură întreprinsă de autorităţile publice prin care se afectează drepturile sau libertăţile prevăzute de lege să corespundă principiului proporţionalităţii. O măsură întreprinsă de autorităţile publice este proporţională dacă: a) este potrivită pentru atingerea scopului urmărit în temeiul împuternicirii atribuite prin lege; b) este necesară pentru atingerea scopului; c) este rezonabilă. Măsura întreprinsă de autorităţile publice este una rezonabilă dacă ingerinţa produsă prin ea nu este disproporţională în raport cu scopul urmărit.

La fel, dreptul discreţionar (art.137 Cod administrativ) presupune că în exercitarea dreptului discreţionar atribuit, autorităţile publice trebuie să acţioneze cu bună-credinţă în limitele legal stabilite şi cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul. Daca autoritatea publică poate decide discreţionar şi doar una din mai multe consecinţe juridice este

legală, atunci dreptul discreţionar al autorităţii publice se reduce la alegerea consecinţei juridice/soluţiei legale.

Alegațiile autorității publice pârâte – Primăriei municipiului Chișinău referitoare la faptul că instanţa nu-şi poate aroga competenţe din sfera puterii executive şi nu se poate obliga autoritățile publice locale să emită actul actul favorabil, deoarece administraţia publică locală fiind unicul organ competent de a decide în sfera respectivă, reprezintă o sfidare a principiului legalității(art.21 Cod administrativ) și este contrară principiilor fundamentale ale unui stat de drept.

Instanța de judecată explică autorității publice pârâte că ultima înțelege defectuos conceptul de interes public. În sensul Codului administrativ, legiuitorul prevede că **interesul public vizează ordinea de drept, democraţia, garantarea drepturilor şi a libertăţilor persoanelor, precum şi obligaţiile acestora, satisfacerea necesităţilor sociale, realizarea competenţelor autorităţilor publice, funcţionarea lor legală şi în bune condiţii**. Din cele relatate, putem deduce că interesul public se alfă într-o legătură indisolubilă cu prevederile Constituționale privind ordinea de drept, democrația, etc.. Totodată, în sensul prevederilor din Codul administrativ, rezultă că anume interesul public reprezintă expresia unei nevoi sociale ce vizează întreaga comunitate, iar autoritatea publică, în sensul Codului administrativ, trebuie să acționeze în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public, or, interesul public, așa cum putem deduce din Codul administrativ, **implică garantarea și respectarea de către autoritățile publice a drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale cetățenilor**, garantate prin Constituție și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

Referitor la alegațiile autorității publice pârâte expuse în referință cu privire la ”*instanţa nu-şi poate aroga competenţe din sfera puterii executive şi nu se poate expune asupra oportunităţii prelungirii sau a refuzului de a prelungi autorizaţiile reclamantului, astfel, administraţia publică locală fiind unicul organ competent de a decide în sfera respectivă”*, instanța de judecată explică că fiecare autoritate publică a Statului are anumite competențe stabilite de Lege și fiecare deține acele competențe exclusive de a emite acte administrative în sfera sa de activitate(de exemplu: autoritățile publice locale dețin competență exclusivă de a examina petițiile petenților(persoane fizice/juridice) din localitatea respectivă; Comisia de licențiere pe lângă Uniunea avocaților deține competență exclusivă de a examina cererile candidaților de accedere în profesia de avocat; Agenția de Mediu deține competență exclusivă de a elibera autorizații de mediu pentru gestionarea deșeurilor, etc..), însă aceste competențe exclusive atribuite prin legi/acte normative, nu permit nici unei autorități publice să nu respecte Legea și să desfășoare activitate administrativă ilegală și să emită acte ilegale.

Respectiv, într-adevăr, pârâtul este organul competent de a soluționa cererile reclamantului, organ cu competențe exclusive de a le soluționa. Însă, atunci când, pârâtul, exercitând competențele sale legale, emite un act ilegal și încalcă dreptul fundamental al reclamantului, în speță SRL”Mundoterra” – dreptul de proprietate, care include dreptul de a desfășura activitatea de antreprenoriat și nemijlocit dreptul de proprietate asupra panourile publicitare demontate/demolate, ultima deține unica cale de atac legală de apărare a dreptului său – depunerea acțiunii în contencios administrativ. Iar, instanța de judecată atunci când constată că actul administrativ și/sau activitatea administrativă contestată de reclamant sunt ilegale, anulează actul administrativ individual defavorabil ilegal și, după caz, obligă autoritatea publică pârâtă să emită actul administrativ individual favorabil, ceea ce corespunde standardelor unui stat de drept. Iar o altă abordare, ar intra în contradicție directă cu art.art.1, 6, 13 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, care prevede, *printre altele* că, orice

persoană, ale cărei drepturi şi libertăți recunoscute de prezenta Convenție au fost încălcate, are dreptul de a se adresa efectiv unei instanțe naționale, chiar şi atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.

Legalitatea actelor administrative înseamnă conformitatea acestora cu Constituţia şi cu legile adoptate de Parlament, precum şi cu actele normative care au o forţă juridică superioară. În ceea ce priveşte oportunitatea, aceasta reprezintă capacitatea de apreciere a autorităţilor publice, în ceea ce priveşte măsurile ce trebuie luate pentru realizarea obiectivului stabilit de lege, mijlocele utilizate, momentele sau etapele acţiunii. Cu alte cuvinte, oportunitatea este capacitatea administrativă de a aprecia „cum este mai bine" să se înfăptuiască obiectivul stabilit, prin intermediul legii.

Respectiv, atunci când panoul publicitar a reclamantei SRL„Mundoterra" a fost demontat, deşi amplasarea acestuia avea autorizare legală, **autoritățile publice pârâte au încălcat principiului legalităţii actului administrativ contestat**, ci nu al oportunităţii, concluzia pârâților în acest sens fiind una vădit greşită. Statul de drept presupune respectarea principiului legalităţii, recunoscând, totodată, autorităţilor publice, să-şi exercite puterea discreţionară, care reprezintă acea marjă de libertate lăsată la libera apreciere a unei autorităţi astfel ca, în vederea atingerii scopului indicat de legiuitor, să poată recurge la orice mijloc de acţiune în limitele competenţei sale. Însă, această putere discreţionară, sau drept de apreciere, sau oportunitate, nu este nelimitată, cenzurarea acesteia de către judecător poate şi trebuie să intervină atunci când este afectată chiar legalitatea şi, practic, se acţionează cu exces de putere.

Dacă legalitatea are în vedere, conformitatea cu legea, ceea ce presupune că orice formă de manifestare a autorităţii publice, inclusiv a oricăreia din sfera administraţiei publice, trebuie să se încadreze în limitele stabilite de actele normative, puterea discreţionară presupune, pe fond libertatea ce i-a fost conferită de lege autorităţii publice pentru a alege o soluţie sau alta. Raportat la cazul dat, autorităţii publice pârâte nu este conferit dreptul de a alege – de a demonta sau de a nu demonta panoul publicitar ce-i aparţine reclamantei, în situaţia în care amplasarea acestuia, potrivit legii, este considerată legală ca urmare a actelor permisive emise, iar principiul legalităţii (art.21 Cod administrativ), de care urmează să se conducă autoritățile publice pârâte, impunea o singură soluţie legală – respectarea drepturilor reclamantei pe durata perioadei minime de aprobare, prevăzută de lege, în speță – 31.12.2020. Respectiv, instanţa de judecată conchide asupra nerespectării de către autoritățile publice pârâte la emiterea actelor administrative contestate, în partea ce ţine de demontarea panoului publicitar al SRL„Mundoterra" a principiului proporţionalităţii şi a limitelor dreptului său discreţionar.

Principiul proporţionalităţii (art.29 Cod administrativ), impune ca orice măsură întreprinsă de autorităţile publice prin care se afectează drepturile sau libertăţile prevăzute de lege să corespundă principiului proporţionalităţii. O măsură întreprinsă de autorităţile publice este proporţională dacă: a) este potrivită pentru atingerea scopului urmărit în temeiul împuternicirii atribuite prin lege; b) este necesară pentru atingerea scopului; c) este rezonabilă. Măsura întreprinsă de autorităţile publice este una rezonabilă dacă ingerinţa produsă prin ea nu este disproporţională în raport cu scopul urmărit.

La fel, dreptul discreţionar (art.137 Cod administrativ) presupune că în exercitarea dreptului discreţionar atribuit, autorităţile publice trebuie să acţioneze cu bună-credinţă în limitele legal stabilite şi cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul. Daca autoritatea publică poate decide discreţionar şi doar una din mai multe consecinţe juridice este legală, atunci dreptul discreţionar al autorităţii publice se reduce la alegerea consecinţei juridice/soluţiei legale.

Alegațiile autorităților publice pârâte privind aplicabilitatea Regulamentului provizoriu privind procedura de demolare a construcțiilor executate ilegal pe terenurile ce aparțin domeniului public/privat al municipiului Chișinău, aprobat prin decizia CMC ***** din 04.12.2004, sunt apreciate critic de către instnața de judecată. Normele respectivului regulament nu se aplică raportului judiciar litigios, deoarece reglementează procedura de demolare a construcțiilor executate ilegal, **iar construcțiile reclamantului au fost executate legal și reclamanul a obținut autorizații de construire și amplasare a publicității exterioare, în mod legal**.

Potrivit art.224 alin.(1) lit.a) din Codul administrativ, examinînd acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri: în baza unei acţiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum şi o eventuală decizie de soluţionare a cererii prealabile, dacă acestea sînt ilegale şi prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale.

Raportând circumstanţele pricinii la normele legale precitate, instanţa de judecată conchide asupra temeiniciei acţiunii reclamantei SRL„Mundoterra”, deoarece actele administrative individuale defavorabile emise de pârâți și contestate de rcelamnat, **sunt ilegale şi prin acestea reclamantei i se încalcă drepturile protejate de lege - dreptul la libertatea comerţului şi activităţii de întreprinzător; dreptul de a practica activitate de antreprenoriat, de a participa cu patrimoniul său la activitatea economică; de a-şi stabili independent genurile de activitate, de a-şi forma programul de producţie, de a-şi alege furnizorii şi beneficiarii serviciilor prestate, de a stabili preţurile şi tarifele la serviciile prestate, dreptul de proprietate**, în special atunci când acordarea serviciilor de publicitate intră în sfera obiectului principal de activitate al societății reclamante - pct.6 din extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice – f.d.14 verso), motiv pentru care consideră necesar de a admite acţiunea în contencios administrativ depusă de SRL”Mundoterra”.

Potrivit art.224 alin.(1) lit.a) din Codul administrativ, examinînd acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri: în baza unei acţiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum şi o eventuală decizie de soluţionare a cererii prealabile, dacă acestea sînt ilegale şi prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale.

În temeiul prevederilor art.art.224 alin.(1) lit.a), 232 din Codul administrativ al Republicii Moldova, art.art.239-241 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, instanța de judecată,

H O T Ă R Ă Ş T E:

Acțiunile în contencios administrativ ale reclamantei SRL”Mundoterra” în procedura planului împotriva Primarului General al municipiului Chișinău, Preturii sectorului Râșcani, Pretorului sectorului Râșcani privind anularea actelor administrative individuale defavorabile, se admit.

Se anulează actele administrative individuale defavorabile: – 1) dispoziția Primăriei mun.Chișinău *****din 26.10.2020 ”Cu privire la demontarea dispozitivelor de publicitate amplasate în sectorul Râșcani” în partea ce ține de demontarea dispozitivului publicitar din *****(pct.19 din anexă la dispoziția *****din 26.10.2020); 2) preavizele Preturii sectorului Râșcani *****din 09.10.2020 și ***** din 29.10.2020 și se constată caracterul ilegal al acțiunilor Preturii sectorului Râșcani, mun.Chișinău manifestate prin demontarea și evacuarea

obiectivului publicitar al reclamantei SRL”Mundoterra” de pe adresa: mun.Chișinău, *****

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la pronunţarea dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău, sediul Centru (adresa: mun.Chișinău, bd.Ștefan cel Mare și Sfânt, nr.162).

Judecător Liudmila Holeviţcaia